

VÁCLAV MISAŘ: OŘECHY A TŘEŠNĚ

„Pojmem „unheimlich“ nazýváme to, co mělo zůstat skryté, ale co se projevuje.“ Schelling

Za obrazy Václava nestojí žádný koncept, politika, ideál, či diskurz, nýbrž tělo a imaginace.

O Václavových obrazech se často říká, že připomínají Goyova díla, což nelze vyvrátit z hlediska světelnosti, ale lze popřít vzhledem k vážnému a subversivnímu pojetí Goyových námětů. Atmosféra ve Václavově tvorbě mi připomíná spíše tu, kterou vytvářel Watteau, předchůdce rokoka. Oběma je blízká intimita, melancholie a snový erotismus krajin a postav. Společnými charakteristikami těchto tří malířů je pak individualita a tvůrčí svoboda. Malíři rozmaru, malíři Capriccia, ne Veduty („co je viděno“), kteří následují proměnlivé stavy mysli a imaginace, aby vytvořili divadelní scénu z prvků skutečných a vymyšlených, z bizarnosti. Malíři rozechvění.

Václavovy malby jsou citlivé jako on. Neposkytují smysl, ale zkoumají smysly. Nejprve zcela přirozeně, ale vážně vybudí k pohledu. Nutí nás se dívat, ale dívat se skutečně, abychom tak vytvořili prostor pro znepokojení. Znepokojení duše, ale především těla: vůně ohně či letního ovoce, sladká či hořká chuť na jazyku, kousek melodie nebo píseň větru pronikající ušním bubínkem. A touha, která vychází z detailů. Ruka, šíje, dveře, oblak, strom...vybízejí nás ke snění, či k prožívání nočních můr. Povědomost námětů a práce se světlem nás uklidňují, aby nás ještě účinněji přenesly do jiné reality, do znepokojivé cizoty („unheimlich“). Můžeme pocítit radost, můžeme pocítit strach, ještě to však netušíme a pohlcuje nás nejistota. Jestliže se nebojíme radosti, můžeme se radovat ze strachu. Zdá se, že Václavovy postavy, zvířata, ale také domy a krajiny tiše, téměř netrpělivě čekají na nevyhnutelnou katastrofu. Jedná se o chvíli „těsně před“. Před bouří, před tragédií, před zločinem. Před snem. Václav maluje počátky snů a vyzývá nás, abychom pokračovali ve snění. V bloudění. V neustálých pochybnostech pokračuje v hledání. A je na nás, abychom pochybovali a hledali, když se díváme na jeho barvy a formy. Ale abychom hledali skutečně a nechali tak prostor pro překvapivý objev.

Cecile B.

Překlad do českého jazyka: Barbora Bartůňková